

MV
Feb 25
IX/4526 d

HUNGARY

INDUSTRY /1700/
Building Construction /1702/

MINISTRY CHEATS BUILDING CONCERNS BY OVER-
CHARGING FOR MACHINE HIRE.

SOURCE VIENNA: Recent Refugee from BUDAPEST.

DATE OF OBSERVATION: Until January 10 1956.

ENGLISH SUMMARY: With one exception, all building concerns in Hungary hire the necessary machines from a central depot. Installing, maintaining and dismantling such machines is controlled by the "EM Építőgép Szerelő Vállalat" concern.

This concern employs about 1,000 workers and office employees. Its actions cover the whole area of Hungary. The Chief Engineer is a major of the Russian Air Force who speaks imperfect Hungarian and treats his superiors, including even the Minister of Construction, with contempt. Only the heads of the concern and some five per cent of the workers are Party members.

Source gives a list of the various types of machines in use.

The Ministry of Construction uses this concern to skim the cream off the successful fulfilment of tasks by building concerns. If one of these has done exceptionally well in fulfilling its plan, it is presented with such high bills for installation, maintenance and dismantling that its exceptional success is reduced to the normal or less. In this way the Ministry is able to save the premiums it would otherwise have had to pay out. This naturally discourages the building concerns from putting forth their best efforts.

EVALUATION COMMENT: This report serves mainly for the documentation of the amazing bureaucracy prevailing in the building construction industry. It is almost incredible that separate State enterprises should deal with the lending out and the installing of the machinery necessary for constructions. This heavy bureaucratic structure over the whole building construction branch may be one reason for the subsequent crises and reorganizations of this industry.

/more/

The conditions prevailing in the enterprise are in line with the situation in similar State businesses.

The names are not listed in our files.

+ + +

A VÁLLALATRÓL ÁLTALÁBAN.

About the Enterprise in General.

Az ÉM /Építésügyi Minisztérium/ Építőgép Szerelő Vállalat BUDAPEST-en XX. Marx Károly utca 251 szám alatt székel. E vállalat feladatát képezi az ÉM Építőgép Kölcsönző Vállalattól az építő vállalatok részére használatra /kölcsönbérletbe/ adott építőgépeknek fel- és leszerelése, valamint karbantartása. Az összes magyarországi építő vállalatok ettől a kölcsönző vállalattól kapják kölcsönbe építőgépeiket. Kivételt csak az ÉM Földmunkát Gépesítő Vállalat képez, amelynek saját javító és karbantartó vállalata van.

A cimben megjelölt vállalat által kezelt gépek a következők: német /Wolf, Baumeister, Kaiser,/ orosz és magyar gyártmányu toronydaruk, hernyótalpas és autódaruk /ezek között három francia gyártmányu Nordes daru/, kompresszorok, hernyótalpas excavatorok darugépre átszerelve, szerelő bikák, portál daruk, kábeldaruk, habarcs keverő gépek, habarcs szállító csőhálózatok, cölöpverők és transzportőrök /szállító szalagok/. A toronydaruk, melyekből harminc darab áll rendelkezésre, nem a kölcsönző vállalat, hanem a cimben megjelölt szerelő vállalat tulajdonát képezik.

A vállalat működése az egész országra kiterjed. A munkálatok zöme a telepen kívül az építkezések színhelyén történik és ennek következtében az alkalmazottak sokat tartózkodnak vidéken.

A vállalat osztályai: a gyorsjavító, a kotró és a szállítási osztály. A gyorsjavító osztályhoz a villanyszerelő, daruszerelő részlegek és a habarcs szerelő részleg egy része, a kotró osztályhoz a beton részleg és a habarcs szerelők másik része tartozik. A szállítási osztálynak tehergépkocsik állnak rendelkezésre a szükséges szállítások lebonyolításá-céljából. A szereléseket a gyorsjavító osztály részlegei végzik.

A VÁLLALAT ALKALMAZOTTJAI RÓL.

About the Employees of the Enterprise.

A vállalatnak körülbelül 1000 alkalmazottja van.

/more/

Az igazgatót DOMONKOS-nak /fnu/ hívják. Azelőtt munkás volt, jó kádere révén jutott e tisztséghez.

PETŐ /fnu/ főmérnök ruszin származású, a szovjet hadsereg repülő őrnagya, gyakran egyenruhában jelenik meg, magyarul nem tud rendesen. Szakmai képzettsége nincsen, nem is ért semmihez. Ennek ellenére mindenkivel, még a minsizterekkel is félvállról beszél és beszédjét gyakran trágár kifejezésekkel tűzdeli. Nem mondható azonban rosszindulatu embernek.

A személyzeti osztály vezetője SZENDE /fnu/ viszont annál kellemetlenebb ember. Már sok alkalmazottat elbocsátott, lecsukatott. Mindenkit fur, a rendszer buzgó hive. Pártiskolát végzett. Mindenki fél tőle, még a vezetők is.

A pártnak jóformán csak a magas vezetőség a tagja. A munkások közül a párttagok alig érik el az öt százalékot. A pártgyűléseket és a termelési értekezleteket csak nyár óta veszik komolyabban. Az embereknek azzal akarnak ehhez kedvet csinálni, hogy ilyen alkalmakkor sört és kiflit szolgálnak fel.

Az üzemi lopások gyakoriak. Ezzel azonban a munkások nem a saját vállalatukat szokták megterhelni, hanem inkább azt a vállalatot, ahol éppen dolgoznak. Lopnak tüzelő anyagot, deszkát, ablaküveget, tüzhelyet, csempét és minden más használható tárgyat. Sokszor nem saját maguk részére, hanem a vállalatuk részére is lopnak és így fedezik rövid úton a vállalat szükségleteit.

A MUNKABÉREK. Wages.

Az alkalmazottak munkabérek szempontjából hét kategóriába vannak sorolva. Az 1-3. a segédmunkási, a 4.-7. a szakmunkási kategória. Az órabérek ennek megfelelően 1.75 - 3.70 illetve 3.70 és 5.01 forint között mozognak. Ezenkívül van még az ugynevezett kiemelt órabér /7.- forint/, amit különleges munkát végző dolgozók kapnak.

Ha a vállalat teljesíti a tervet, akkor ezekhez a munkabérekhez még 10 -30% prémium járul.

Vidéki kiküldetés esetén is csak napi nyolc órát fizet a vállalat. Ilyen esetben azonban ehhez még 25.- forint napidíj /15.- forint étkezési pénz és 10.- forint szálláspénz/ jár. Az utazási időre nem a fentebb megjelölt óra-

/more/

bérek, melyek norma teljesítéssel kapcsolatosak, hanem időbér jár, amit álló órabérnek is hívnak.

Az üzemenben a munka egy műszakban reggel fél nyolctól délután fél ötig folyik. Szükség esetén túlóráznak, amit külön díjazásban részesítenek.

A VÁLLALAT MÁSODLAGOS CÉLJA.
The Secondary Purpose of the Enterprise.

Az Építőgép Szerelő Vállalatot az építésügyi minisztérium még arra is felhasználja, hogy segítségével az építő vállalatok terv-teljesítési eredményeit csökkentse. Ha egy építő vállalat már nagyon jó eredményeket ért el, akkor az építőgépek használata és javítása címén olyan összegekkel terhelik meg, ami a teljesítményt lerontja és az építő vállalat mérlegét passzívvá teszi. Például, ha forráskiment valahová egy javítási és szerelési munkát végezni, akkor az ötven forintot kitevő napi bérével szemben a vállalatot, amelyiknél a szerelést végezte, ha úgy akarták, 5-6000 forint szerelési költséggel terheltek meg, vagy a kölcsönzött gépekért számoltak fel olyan magas kölcsön díjakat, hogy az az építő vállalat tervteljesítési eredményét teljesen lerontotta. Ilyen körülmények között természetesen az építő vállalatok nem nagyon törik magukat, hogy kiváló eredményeket érjenek el.

A Vállalat egyébként is lehetőséget ad mindenféle manipulációra. A kotró osztály például a DRASCHE téglagyár agyagrétege feletti és a SÜTTŐR-i kőbányák kőrétege feletti földrétegek elkotrása során több milliós veszteséget okozott a vállalatnak. Ezt a hiányt úgy próbálták helyrehozni, hogy mindazokat az építő vállalatokat, ahol javításokat végeztek, nagyobb számlákkal terheltek meg.

End